

ZARZĄDZENIE NR /2010

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi

z dnia 2010 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piskorzeniec”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 i Nr 215 poz. 1664) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Piskorzeniec” zwanego dalej "rezerwatem".

§ 2. 1. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnych biocenoz torfowiskowych i leśnych z bogatą awifauną i entomofauną.

2. Cel, o którym mowa w ust. 1 realizuje się poprzez przywrócenie procesów torfotwórczych polegających na stworzeniu i utrzymaniu optymalnych warunków hydrologicznych torfowiska.

3. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celów, o których mowa w ust. 1. są:

1) torfowiskowy charakter rezerwatu;

2) zachowanie występujących w rezerwacie cennych siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory:

a) torfowisk wysokich z roślinnością torfotwórczą *Sphagnetum magellanici*, *Eriophoro vaginati-Sphagnetum recurvii*, *Ledo-Sphagnetum magellanici* (7110), których stan ochrony na terenie rezerwatu kształtuje się następująco:

- parametr 1: powierzchnia siedliska – U2 (zły),
- parametr 2: struktura i funkcja – U2 (zły),
- parametr 3: szanse zachowania siedliska – U2 (zły);

b) torfowisk przejściowych i trzęsawisk *Caricetum lasiocarpae*, *Caricetum chordorhiza*, *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum recurvii* (7140), których stan ochrony na terenie rezerwatu kształtuje się następująco:

- parametr 1: powierzchnia siedliska – U2 (zły),
- parametr 2: struktura i funkcja – U2 (zły),
- parametr 3: szanse zachowania siedliska – U2 (zły);

c) borów i lasów bagiennych *Vaccinio uliginosi-Pinetum* (91D0), których stan ochrony na terenie rezerwatu kształtuje się następująco:

- parametr 1: powierzchnia siedliska – U2 (zły),
- parametr 2: struktura i funkcja – U2 (zły),
- parametr 3: szanse zachowania siedliska – U2 (zły);

3) położenie rezerwatu w granicach Europejskiej Sieci Obszarów Natura 2000 na terenie projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO) „Ostoja Przedborska” (PLH 260004)¹;

- 4) szybko postępująca, na wielu powierzchniach nieodwracalna, degradacja torfowisk;
- 5) obserwowane negatywne tendencje populacji rzadkich gatunków roślin i zwierząt, będących przedmiotem ochrony;
- 6) negatywna ocena dotychczasowej gospodarki rezerwatowej w części dotyczącej prowadzonej gospodarki rybackiej na terenach leżących w obrębie rezerwatu („Bolesław” oraz „Duży Staw”);
- 7) położenie rezerwatu na gruntach należących do Skarbu Państwa, zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe oraz przez Agencję Nieruchomości Rolnej;
- 8) gospodarka rybacka prowadzona w granicach rezerwatu;
- 9) zły stan istniejących urządzeń wodnych, wałów, grobli.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków w odniesieniu do przedmiotu ochrony rezerwatu przyrody oraz stanu

¹ obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – zatwierdzonego decyzją Komisji Europejskiej z dnia 12 grudnia 2008 r.

ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 określa załącznik 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 4. Cały teren rezerwatu podlega ochronie czynnej.

§ 5. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej w odniesieniu do przedmiotu ochrony rezerwatu przyrody oraz stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 określa załącznik 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 6. Obszary i miejsca udostępniane dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb oraz określenie sposobów ich udostępniania określa załącznik 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 7. Mapę obszaru Natura 2000 oraz leżącego w jego granicach rezerwatu przyrody „Piskorzeniec” określa załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi**

Kazimierz Perek

Uzasadnienie

Plan ochrony rezerwatu przyrody został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 i Nr 215, poz. 1664), zgodnie z art. 20 ust. 1, 2 i 5 tej ustawy, z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych, wartości kulturowych rezerwatu oraz do zakresu planu zadań ochronnych dla dla projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO) „*Ostoja Przedborska*” (PLH 260004). Projekt planu sporządzono uwzględniając treść Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 794), oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34 poz. 186), w tym uwzględniając zakres planu ochrony rezerwatu przyrody, określony w art. 20 ust. 3, art. 28 ust. 10 oraz art. 15 ust. 1 pkt. 4, 11, 14 i 16 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W ramach prac nad planem wykonano niezbędne ekspertyzy i inwentaryzacje przyrodnicze. Ustalenia planu sformułowano na ich podstawie, z uwzględnieniem celów rezerwatu przyrody. Możliwe do uwzględnienia wnioski ujęto w planie.

Dla właściwego funkcjonowania rezerwatu oraz zachowania przedmiotu ochrony niniejszy plan został opracowany na okres 20-tu lat, z tym że zgodnie z art. 28 ust 2 ustawy o ochronie przyrody staje się on planem zadań ochronnych na okres 10-ciu lat dla projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO) „*Ostoja Przedborska*” (PLH 260004) w części pokrywającej się z rezerwatem przyrody „*Piskorzeniec*” na okres 10-ciu lat. Po tym okresie zaleca się przeprowadzenie pełnego opracowania florystyczno-fitosocjologicznego, wraz z analizą zmian, które nastąpiły w siedliskach będących przedmiotem ochrony w ciągu obowiązywania planu zadań ochronnych oraz określenie potrzeby przedłużenia planu tych zadań na kolejne 10 lat lub wskazanie potrzeby

sporządzenia planu ochrony dla projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO) „*Ostoja Przedborska*” (PLH 260004) w części pokrywającej się z rezerwatem przyrody „Piskorzeniec”.

Cały rezerwat podlega ochronie czynnej.

Na obszarze rezerwatu nie dopuszcza się do prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej ze względu na sprzeczność powyższych form działalności z celami ochrony przyrody w rezerwacie.

Nie udostępnia się rezerwatu dla celów rekreacyjnych i sportowych. Rezerwat udostępnia się do celów naukowych po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi.

Zgodnie z art. 19 ust. 1a oraz art. 28 4 ust. 4 wyżej wymienionej ustawy został zapewniony udział społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem było sporządzenie niniejszego planu, na zasadach i w trybie określonych w dziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody projekt niniejszego planu został uzgodniony w zakresie dotyczącym planu zadań ochronnych dla „*Ostoja Przedborska*” (PLH 260004) w części pokrywającej się z rezerwatem przyrody „Piskorzeniec” na okres 10-ciu lat Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi pismem znak....., z dnia

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody projekt zaopiniowały właściwe miejscowo rady gmin. Zarządzenie nie wprowadza dodatkowych ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych.

Ponadto plan ochrony uzyskał akceptację Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Łodzi na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 25 stycznia 2010 r.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206) niniejszy

projekt został uzgodniony z Wojewodą Łódzkim pismem.....,
z dnia.....

Wykonanie planowanego zakresu zadań ochronnych pociąga za sobą szacunkowe koszty wg. stanu na grudzień 2009 r. w wysokości ok. 300 000 zł. Szacunkowe koszty monitoringu wg. stanu na grudzień 2009 r wynoszą odpowiednio: ok. 16 000 zł – monitoring siedlisk będących przedmiotem ochrony projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO) „*Ostoja Przedborska*” (PLH 260004) oraz ok. 18 000 zł koszty przeprowadzenia ekspertyzy fitosocjologicznej po 10-ciu latach obowiązywania niniejszego planu.

Załącznik Nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Łodzi Nr /2010
z dnia
w sprawie ustanowienia planu ochrony
rezerwatu „Piskorzeniec”

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków w odniesieniu do przedmiotu ochrony rezerwatu przyrody oraz stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000

L.p.	Identyfikacja zagrożenia	Sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych	Ustabilizowanie warunków hydrologicznych poprzez zmianę dotychczasowej gospodarki na stawie, utrzymanie maksymalnie wysokiego poziomu wody w stawie oraz podniesienie poziomu wody na torfowisku, zaniechanie budowy, naprawy, pogłębiania, czyszczenia istniejących rowów melioracyjnych w granicach rezerwatu oraz jego otoczeniu, stały monitoring poziomu wód gruntowych w rezerwacie i otoczeniu. Postuluje się również powiększenie rezerwatu o tzw. Obiekt Stawowy Piskorzeniec I, tj. działki o nr-ach 727, 725/1, 725/2 oraz 725/3.
2.	Niewłaściwie prowadzona gospodarka rybacka	Ostateczne zaniechanie gospodarki rybackiej lub jej zmiana z typu stawowego na jeziorowy
3.	Zły stan istniejących urządzeń wodnych, wałów, grobli na stawie	Naprawa, odtworzenie i budowa urządzeń wodnych
4.	Penetracja rezerwatu	Czytelne oznakowanie granic oraz ustawienie tablic informacyjnych
5.	Obecność gatunków roślin obcych, inwazyjnych	Monitorowanie i w miarę możliwości ograniczanie ekspansji obserwowanych osobników gatunków roślin obcych i inwazyjnych (robinii akacjowej głównie w wydz. 232 h oraz dębu czerwonego w wydz. 237 f).

**Działania ochronne na obszarach ochrony czynnej w odniesieniu do
przedmiotu ochrony rezerwatu przyrody oraz stanu ochrony siedlisk
przyrodniczych będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000**

Lp.	rodzaj	zakres	lokalizacja
1.	Wykonanie progów spiętrzających	Trzy progi wykonane w postaci wbijanej ścianki szczelnej lub innej budowli piętrzącej na potoku „Borowa” w profilu istniejących grobli.	Grobla stanowiąca północną granicę akwenu oraz grobla środkowa
2.	Naprawa, odtworzenie istniejących wałów i grobli	Doprowadzenie do właściwego stanu spełniającego wymogi techniczne. Czynności konieczne do przeprowadzenia określone w czasie prowadzonych co 2 lata lustracji rezerwatu	Część nieleśna rezerwatu
3.	Usunięcie uczezu amerykańskiego oraz wierzbownicy gruczołowej	Wykaszenie płatów roślinności zielnej ze stwierdzonymi osobnikami wymienionych gatunków, w terminie 15 VI – 15 VII przez pierwsze 3 lata obowiązywania planu, ew. później powtarzane w porozumieniu ze specjalistą botanikiem	oddz. 227a, oraz w miejscach stwierdzenia pojawienia się wymienionych gatunków
4.	Monitorowanie poziomu wody	W celu śledzenia zmian hydrologicznych zachodzących w torfowisku niezbędne jest założenie systemu monitoringu obejmującego: - piezometry do pomiaru wód gruntowych zlokalizowane w przekrojach poprzecznych na torfowisku i na gruncie przyległym - wodowskazy dla pomiaru stanu wody w rowach i natężenia przepływu. Możliwe jest wykorzystanie budowli piętrzących do oceny wielkości przepływu	Obszar rezerwatu i teren bezpośrednio przyległy
5.	Monitorowanie procesów naturalnych oraz ocena skutków zabiegów sztucznych	Lustracja rezerwatu przynajmniej raz na 2 lata podsumowana raportem. Sporządzenie po upływie 10 lat od ustanowienia niniejszego planu, pełnego opracowania florystyczno-fitosocjologicznego, wraz z analizą zmian zaszłych w roślinności i stanie drzewostanów rezerwatu w tym okresie	Cały obszar rezerwatu
6.	Monitoring siedlisk przyrodniczych: torfowisk wysokich z roślinnością torfotwórczą <i>Sphagnetum magellanicum</i> , <i>Eriophoro vaginati-Sphagnetum recurvii</i> , <i>Ledo-Sphagnetum magellanicum</i> (7110), torfowisk przejściowych i	Założenie stałych powierzchni badawczych i ich kontrola co 6 lat prowadzona wg aktualnie obowiązujących i opracowanych przez GIOŚ wytycznych w zakresie sposobów prowadzenia monitoringu przyrody. Sporządzenie po upływie 10 lat od ustanowienia niniejszego planu, pełnego	Powierzchnie badawcze powinny być wyznaczone w taki sposób, aby reprezentowane było całe zróżnicowanie

trzęsawisk <i>Caricetum lasiocarpae</i> , <i>Caricetum chordorhiza</i> , <i>Eriophoro angustifolii-Sphagnetum recurvii</i> (7140) oraz borów i lasów bagiennych <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> (91D0), będących przedmiotem projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO): „ <i>Ostoja Przedborska</i> ” (PLH 260004).	opracowania florystyczno-fitosocjologicznego, wraz z analizą zmian zaszyłych w siedliskach będących przedmiotem ochrony w tym okresie oraz określenie potrzeby przedłużenia planu zadań ochronnych na kolejne 10 lat lub wskazanie potrzeby sporządzenia planu ochrony.	ekologiczne wewnątrz siedlisk przyrodniczych.
---	---	---

Zaleca się budowę ze stałym progiem (bez możliwości regulowania poziomu wody). Korona progu będzie wykonana na rzędnej około 0,3 m poniżej powierzchni otaczającego terenu. Jeśli obserwacje wykażą brak pełnego ustabilizowania zwierciadła wody w rowie, możliwe jest wykonanie w drugim etapie dodatkowych budowli piętrzących, w przekrojach pozostałych istniejących grobli. Projekt progów powinien być wykonany przez inżyniera hydrotechnika i powinien być poprzedzony rozpoznaniem parametrów geotechnicznych podłoża oraz pomiarami niwelacyjnymi, z określeniem zasięgu oddziaływania piętrzenia progów.

Planowane cięcia mają na celu protegowanie głównych gatunków drzew, charakterystycznych dla naturalnych zbiorowisk leśnych występujących na terenie rezerwatu. Głównym celem projektowanego zabiegu jest usuwanie robinii akacjowej i dębu czerwonego z rezerwatu.

Planowane zabiegi projektuje się bez podania nawrotów cięć i zapasu do usunięcia. Zabiegi te powinny być wykonane w okresie jesienno-zimowym. Zrywka i transport pozyskanego surowca poza teren rezerwatu powinny odbywać się po istniejących elementach liniowych.

Załącznik Nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Łodzi Nr /2010
z dnia
w sprawie ustanowienia planu ochrony
rezerwatu „Piskorzaniec”

**Obszary i miejsca udostępniane dla celów naukowych, edukacyjnych,
turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb oraz
określenie sposobów ich udostępniania**

L.p.	Cel udostępniania	Obszary lub szlaki udostępnienia	Sposób udostępniania
1.	Naukowy	Cały teren rezerwatu	Po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi
2.	Edukacyjny i turystyczny	Droga biegnąca południową i południowo-zachodnią granicą rezerwatu	Bez ograniczeń

Załącznik Nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Łodzi Nr /2010
z dnia
w sprawie ustanowienia planu ochrony
rezerwatu „Piskorzeniec”

**Mapa obszaru Natura 2000 oraz leżącego w jego granicach rezerwatu
przyrody „Piskorzeniec”**

